

Interdicta lata a Synodo Tridentina.

820. — I. Non liceat Capitulis Ecclesiarum, sede vacante, infra annum a die vacationis ordinandi licentiam aut litteras dimissorias alicui, qui beneficii ecclesiastici recepti sive recipiendi occasione arctatus non fuerit, concedere. Si secus fiat, Capitulum contraveniens ecclesiastico subiaceat interdicto. (Ex sess. 7. cap. 10. de Reform.).

II. Crescente contumacia (*Episcopi nimirum absentis ultra secundum semestre tempus*), Metropolitanus Episcopos absentes, Metropolitanum vero absentem suffraganeus Episcopus antiquior residens sub poena interdicti ingressus Ecclesiae eo ipso incurrenda infra tres menses per litteras seu nuntium Romano Pontifici denuntiare teneatur. Ex sess. 6. cap. 1. de Reform.).

APPENDIX I.

DE CESSATIONE A DIVINIS

821. — *Cessatio a divinis* est prohibitio Clericis facta, ut abstineant ab Officiis divinis, ab administratione Sacramentorum, et ab ecclesiastica sepultura in aliquo loco determinato.

Haec cessatio distinguitur ab interdicto, 1º Quia interdictum potest esse personale, non vero cessatio a divinis. 2º Quia interdictum est censura, unde qui illud violat, fit irregularis; transgressor autem cessationis a divinis, licet graviter peccet, nullam tamen censuram incurrit, nec fit irregularis. Haec enim cessatio non adhibetur ad corrigendos delinquentes. 3º Quia durante interdicto generali, licet celebrare Officia divina ianuis clausis, et submissa voce, et etiam solemniter in quibusdam festis: in cessatione vero a divinis etiam haec prohibentur.

Duplex distinguitur cessatio a divinis.

1º *Alia a iure*, quae ipso facto existit, quando polluitur Ecclesia, vel exsecratur.

2º *Alia ab homine*, quae imponitur a Superiore iurisdictionem habente in foro externo, in signum moeroris, vel ad reparationem gravis iniuriae Deo illatae; et tunc afficit omnes, qui in eo loco versantur.

Cause autem cessationis a divinis a iure referuntur in *Tractatu de Eucharistia*, ubi agitur de loco celebrationis: Sacraenta, quae ministrari possunt tempore interdicti, conceduntur etiam tempore cessationis.

QUAER. *A quibusnam cessatio a divinis imponi possit?*

Resp. Imponi potest ab iisdem, qui possunt ferre censuras, praecedentibus debitibus monitionibus. — S. Lig. n. 340.

APPENDIX II.

DE SEPULTURA ECCLESIASTICA

822. — Corpora fidelium defunctorum ex pracepto Ecclesiae in loco sancto ad hoc benedicto et consecrato, aut in ipsa Ecclesia sepelienda sunt. Qui autem non pertinent ad Ecclesiam Christi, nee more ecclesiastico nec in loco sancto sepeliri possunt. Deneganda est sepultura ecclesiastica etiam christianis, qui ea indigni visi sunt, propterea quod aut fidem deseruerunt, aut in contumacia et impenitentia e vivis excesserunt, vel filii rebelles fuere, ut constat ex dictis de effectibus excommunicationis et interdicti.

823. *Quaesita.* — QUAER. 1º *Quinam privandi sint sepultura ecclesiastica?*

Resp. De Iure communi sunt sequentes:

1º *Infideles* omnes, quicumque sint, sive pagani, sive iudei, mahometani, sive etiam infantes sine Baptismo mortui.

2º *Apostatae* a christiana Fide. Adnumerari autem debent inter apostatas omnes impii homines, qui scriptis atheismum, deismum, pantheismum docent, seu uno verbo quicumque christianam revelationem negant.

3º *Haeretici*, qui errores suos palam profitentur, eorumque fautores notorii, nec non schismatici publici.

4º *Excommunicati publici et notorii*, et *interdicti nominatim*, si absque poenitentiae signis decesserint, nec votum ullum reconciliationis cum Ecclesia manifestaverint.

5º *Suicidae*, qui sibi mortem intulerunt, ira aut desperatione impellente, nisi signa poenitentiae aut amentiae dederint. Non denegatur autem sepultura iis, qui in statu phrenesis aut in alio morbi excessu seipsos occiderunt.

824. — 6º *Duellantes* si in ipso conflictu perierint. — Conc. Trid. sess. 25. c. 19. de Reform. Imo iuxta *Rituale Romanum* sunt privandi sepultura, etiamsi signa poenitentiae dederint; et iuxta Bullam Bened. XIV. licet absoluti fuerint, et etiamsi extra locum conflictus cum signis poenitentiae decesserint.

7º *Peccatores publici et notorii*, qui in impenitentia mortem oppeterunt. Tales sunt v. gr. qui publice vitam degunt in adulterio, vel concubinatu. Sed ad hoc requiritur, 1º ut impenitentia sit omnino certa; 2º ut sit adeo publica, ut sepultura sine novo scandalo concedi non possit.

QUAER. 2º *An sepeliendi sint in loco sacro rei, qui morte plectuntur?*

Resp. Affirm., si confessi fuerint ante mortem, aut signa dederint indubia poenitentiae. Sed sepeliendi sunt sine solemnitate.

825. — QUAER. 3º *Quid agendum in dubio, utrum deneganda sit sepultura ecclesiastica, necne?*

Resp. Episcopus est interrogandus, si facilis recursus ad ipsum pateat; secus pro sepultura concedenda agendum erit iuxta principium: *In dubio odia sunt restringenda*. Cum enim incommoda magna nostris praesertim temporibus ex denegatione sepulturae oriri soleant, expedit ut talis negatio non fiat nisi de eius obligatione certo constet.

QUAER. 4º *An sit deneganda sepultura, si Sacerdos solus testis fuerit repulsae et imponentiae moribundi?*

Resp. Neg., nisi aliunde ipsi denegari debeat ob aliquam ex causis supra expositis, v. gr. propter censuram, etc. Sed tacere debet Sacerdos de impia dispositione moribundi, et sinere ut credatur, eum fuisse Sacramentis rite expiatum. Debent enim vitari scandala, quantum fieri potest. Imo operae pretium erit, ut Sacerdos dubius de dispositione moribundi ipsum absque testibus alloquatur et ad confessionem inducat, ne malus eius animus innotescat, modo tamen aliquod scandalum non sit necessario reparandum. Hoc, quod statutum est in variis dioecesibus, prudentia suadet. (*)

826. — QUAER. 5º *An deneganda sit sepultura nimis et comoedi?*

Resp. Neg. modo Sacraenta Ecclesiae non recusarint, sicut de caeteris peccatoribus dictum est in quaesito praecedenti. Nulla enim invenitur

(*) Indignis sepultura ecclesiastica sunt accersendi ii, qui corpora sua post mortem cremari iubent. Haec enim iussio peccatum est grave, cui modo, post editas s. Sedis declarationes, accedit contemptus Ecclesiae. Sane quaesitum est, 1º an licitum sit nomen dare societatibus, quibus propositum est promovere usum comburendi hominum cadavera: an licitum sit mandare, ut sua aliorumque cadavera comburantur.

S. C. Inq. 19. Maii 1886. respondit « ad 1ª Negative et si agatur de societatibus massonicae sectae filiabus, incurri poenas contra hanc latas. Ad 2ª Negative. Factaque de his ss. D. N. Leoni Papae XIII, relatione, Sanctitas sua resolutiones Emm.

Patrum approbavit et confirmavit et cum locorum Ordinariis communicandas mandavit, ut opportune instruendos curent Christifideles circa detestabilem abusum humana corpora cremandi utque ab eo gregem sibi concredimus totis viribus deterrant ».

At si alicuius cadaver, eo invito h. e. aliena voluntate cremaretur, ei iusta funebria non negantur. Sic enim eadem s. C. Inq. 15. Dec. 1886. rescripsit: « Ritus et suffragia iis adhiberi possunt tum domum in ecclesia, non autem usque ad cremationis locum; remoto scando. Scandalum vero removeri etiam poterit, si notum fiat, cremationem non proprie defuncti voluntate electam esse ».

lex canonica, quae eos a sepultura ecclesiastica excludat. — Gousset, *de Extrema Unctione*, n. 637.

Quando benedicitur coemeterium, pars aliqua extrema illius sine benedictione relinquenda est, ut inserviat pro sepultura infantum, qui sine Baptismo e vivis excesserunt, et infidelium qui in locis christianorum mortui sunt, nec non aliorum quorumlibet, quibus ecclesiastica sepultura deneganda est. Non requiritur absolute ut pars illa, v. gr. per murum aut sepem aut aliquam foveam a reliquo coemeterio separetur, sed sufficit ut aliquo modo discerni possit.